2025/2612

18.12.2025

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2025/2612,

annettu 11 päivänä joulukuuta 2025,

Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen kuudennen erän maksuedellytysten tyydyttävän osittaisen täyttymisen vahvistamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/792 ([1]) ja erityisesti sen 26 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksella (EU) 2024/792 perustetun Ukrainan tukivälineen, jäljempänä 'tukiväline', I pilarista asetetaan vuosina 2024–2027 Ukrainan saataville enintään 38 337 000 000 euroa ([2]) rahoitustukea ei-takaisinmaksettavana tukena ja lainana. I pilarin mukainen rahoitus myönnetään pääasiassa neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2024/1447 ([3]), sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/2157 ([4]), hyväksytyn tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman, jäljempänä 'suunnitelma', perusteella. Suunnitelmassa esitetään Ukrainan uudistus- ja investointiohjelma sekä tukivälineen I pilarista myönnettävään rahoitukseen liittyvät laadulliset ja määrälliset tavoitteet.

(2) Suunnitelman seurannan ja täytäntöönpanon aikataulu samoin kuin tukivälineen I pilarista myönnettävään rahoitukseen liittyvät laadulliset ja määrälliset tavoitteet esitetään täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 liitteessä, sellaisena kuin se on muutettuna täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/2157.

(3) Suunnitelmaa varten saataville asetettujen rahoitusvarojen kokonaismäärä on 32 337 000 000 euroa, josta 5 337 000 000 euroa on ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea ja enintään 27 000 000 000 euroa lainaa.

(4) Ukrainalle on maksettu asetuksen (EU) 2024/792 24 ja 25 artiklan mukaisesti 6 000 000 000 euroa poikkeuksellisena väliaikaisrahoituksena ja 1 890 000 000 euroa ennakkomaksuna, joka on määrältään 7 prosenttia lainatuesta, jonka Ukraina voi suunnitelman mukaisesti saada.

(5) Ukrainalle on maksettu asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 4 kohdan mukaisesti ensimmäisissä viidessä suunnitelman mukaisessa erässä 16 576 146 834 euroa, josta 3 400 000 000 euroa on maksettu ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena ja 13 176 146 834 euroa lainana. Asetuksen (EU) 2024/792 22 artiklan nojalla unionin ja Ukrainan välillä tehdyn lainasopimuksen mukaisesti ensimmäisistä viidestä erästä käytettiin 991 752 987 euroa lainan ennakkomaksun kuittaamiseen.

([1]) EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2025/2157 mukaisesti Ruotsi myöntää 750 000 000 Ruotsin kruunua eli noin 67 000 000 euroa lisärahoitusosuutena tukivälineen I pilariin ei-takaisinmaksettavana rahoitustukena sen jälkeen, kun Ruotsin ja komission välinen siirtosopimus on tullut voimaan ja siihen liittyvä rahoitusosuus on siirretty.
([3]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).
([4]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2025/2157, annettu 17 päivänä lokakuuta 2025, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 muuttamisesta (EUVL L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

(6) Ukraina toimitti asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti 31 päivänä lokakuuta 2025 lainatuen kuudetta erää koskevan asianmukaisesti perustellun maksupyynnön. Se toimitti 11 päivänä marraskuuta 2025 päivitetyn maksupyynnön, neljännen erän jäljellä olevan tavoitteen toteutumisen huomioon ottamiseksi. Asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 5 kohdan mukaisesti pidätetty osuus on määrä maksaa vasta, kun Ukraina on jonkin myöhemmän maksupyyntönsä osana perustellut asianmukaisesti, että se on toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen laadullisten ja määrällisten tavoitteiden tyydyttävän toteutumisen. Pyynnön mukana toimitettiin asiakirjat, jotka todistavat yhden neljänteen erään liittyvän tavoitteen tyydyttävän toteutumisen ja kahdeksan kuudenteen erään liittyvän tavoitteen tyydyttävän toteutumisen. Se toimitti myös kaikki puitesopimuksen 12 artiklassa, rahoitussopimuksen 5 artiklassa ja lainasopimuksen 6 artiklassa edellytetyt asiakirjat; kyseiset sopimukset on tehty unionin ja Ukrainan välillä asetuksen (EU) 2024/792 9, 10 ja 22 artiklan nojalla.

(7) Ukrainan tuoreimpaan maksupyyntöön kytkeytyvät tavoitteet liittyvät eri uudistuksiin, jotka on esitetty julkista varainhoitoa, oikeuslaitosta, rahoitusmarkkinoita, inhimillistä pääomaa, liiketoimintaympäristöä, hallinnon hajauttamista ja aluepolitiikkaa, kriittisten raaka-aineiden hallintaa sekä vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevissa suunnitelman luvuissa. Ukrainan jälleenrakentamista varten on kehitetty ja otettu käyttöön digitaalinen hallinnointiväline. Laki uuden hallintotuomioistuimen perustamisesta, valtion omistamien pankkien myyntiä koskevia periaatteita koskeva lainsäädäntö, laki Ukrainan täytäntöönpanoviranomaisten alueellisen organisaation uudistamisesta ja julkista tukea maataloudelle koskeva lainsäädäntö ovat tulleet voimaan. Kolmen teollisuustuoteryhmän yhdenmukaistetut standardit, ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytty Ukrainan toinen kansallisesti määritelty panos Pariisin sopimukseen ja vuoteen 2033 ulottuva kansallinen jätehuoltosuunnitelma on hyväksytty. Ukrainan kriittisten raaka-ainevarojen todentamista koskeva raportti on julkaistu.

(8) Komissio on arvioinut asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan 3 kohdan mukaisesti Ukrainan pyynnön yksityiskohtaisesti ja antanut myönteisen arvion siitä, että toinen jäljellä olevista neljännen erän maksamiseen vaadittavista tavoitteista ja kahdeksan kuudennen erän maksamiseen vaadittavista 10 tavoitteesta on toteutettu tyydyttävästi tämän päätöksen liitteessä esitetyllä tavalla. Myönteinen arvio on tehty suunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä. Lähentyminen unionin säännöstöön helpottuu unioniin liittymistä koskevan prosessin myötä.

(9) Ukraina vahvisti maksupyynnössään, ettei se ole kumonnut yhtäkään niistä toimenpiteistä, jotka liittyvät sen aiemmin tyydyttävästi toteuttamiin tavoitteisiin.

(10) Komissio on lisäksi arvioinut, että Ukraina täyttää edelleen asetuksen (EU) 2024/792 5 artiklassa säädetyn unionin tuen ennakkoedellytyksen. Ukraina on jatkanut demokratian mekanismien, kuten parlamentaarisen monipuoluejärjestelmän ja oikeusvaltioperiaatteen, ylläpitämistä ja noudattamista sekä taannut ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.

(11) Tässä päätöksessä olisi sen vuoksi todettava, että suunnitelmassa vahvistetut maksuedellytykset on täytetty tyydyttävästi neljännen erän tapauksessa toisen jäljellä olevan tavoitteen osalta ja kuudennen erän 10 tavoitteesta kahdeksan osalta.

(12) Kun otetaan huomioon Ukrainan talouden vaikea tilanne, on äärimmäisen tärkeää maksaa varat mahdollisimman pian. Tilanteen kiireellisyyden vuoksi ja menettelyn nopeuttamiseksi tämän päätöksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sitä olisi sovellettava sen hyväksymispäivästä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Vahvistetaan, että ei-takaisinmaksettavan tuen ja lainatuen neljännen ja kuudennen erän osittaiselle maksamiselle asetetut edellytykset täyttyvät tyydyttävästi tähän päätökseen liitetyn, asetuksen (EU) 2024/792 26 artiklan mukaisesti tehdyn komission arvion mukaisesti; erien yhteenlaskettu määrä ennen ennakkomaksun kuittaamista on 2 456 365 209 euroa, josta neljännen erän osuus on 597 494 240 euroa ja kuudennen erän osuus 1 858 870 969 euroa.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä.*

Sitä sovelletaan sen hyväksymispäivästä.

Tehty Brysselissä 11 päivänä joulukuuta 2025.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. JENSEN

LIITE

neuvoston täytäntöönpanopäätökseen Ukrainan tukivälineeseen kuuluvan Ukraina-suunnitelman mukaisen kuudennen erän maksuedellytysten tyydyttävän osittaisen täyttymisen vahvistamisesta

TIIVISTELMÄ

Ukraina esitti 31 päivänä lokakuuta 2025 Ukrainan tukivälineen perustamisesta 29 päivänä helmikuuta 2024 annetun asetuksen (EU) 2024/792 26 ([1]) artiklan mukaisesti Ukraina-suunnitelman kuudetta erää koskevan osittaisen maksupyynnön. Se toimitti 11 päivänä marraskuuta 2025 ajantasaistetun maksupyynnön ja ilmoitti, että myös yksi neljännestä erästä toteuttamatta jäänyt tavoite on toteutettu tyydyttävästi. Se toimitti maksupyynnön tueksi todisteet siitä, että Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä 14 päivänä toukokuuta 2024 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 ([2]), sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2025/2157 ([3]), liitteessä esitetyistä neljännen erän tavoitteista yksi ja kuudennen erän tavoitteista kahdeksan on toteutettu tyydyttävästi.

Ukrainan toimittamien tietojen perusteella katsotaan, että yhdeksän tavoitetta on toteutettu tyydyttävästi.

Julkista varainhoitoa koskevan **2 luvun** osana on kehitetty ja otettu käyttöön Ukrainan jälleenrakentamista palveleva digitaalinen hallinnointiväline.

Oikeuslaitosta koskevan **3 luvun** osana on tullut voimaan hallintoasioita käsittelevän uuden tuomioistuimen perustamista koskeva laki.

Rahoitusmarkkinoita koskevan **5 luvun** osana on tullut voimaan ajantasaistettua lainsäädäntöä valtionpankkien myynnistä.

Liiketoimintaympäristöä koskevan **8 luvun** osana on hyväksytty yhdenmukaistettuja standardeja kolmelle teollisuustuoteryhmälle.

Hallinnon hajauttamista ja aluepolitiikkaa koskevan **9 luvun** osana on tullut voimaan lainsäädäntöä Ukrainan toimeenpanoviranomaisten alueellisen organisaation uudistamisesta.

Elintarviketeollisuutta koskevan **12 luvun** osana on tullut voimaan lainsäädäntöä Ukrainan maatalouden julkisesta tuesta.

Kriittisten raaka-aineiden hallintaa koskevan **13 luvun** osana on julkaistu Ukrainan kriittisten raaka-ainevarojen todentamista koskeva raportti.

Vihreää siirtymää ja ympäristönsuojelua koskevan **15 luvun** osana on hyväksytty Ukrainan toinen kansallisesti määritelty panos Pariisin ilmastosopimukseen ja vuoteen 2033 ulottuva kansallinen jätehuoltosuunnitelma.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj); neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liite (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361).

([3]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2025/2157, annettu 17 päivänä lokakuuta 2025, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä annetun täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 muuttamisesta (EUVL L, 2025/2157, 27.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

Tavoite 2.8

Tavoitteen nimi: Ukrainan jälleenrakentamista palvelevan digitaalisen hallinnointivälineen kehittäminen ja käyttöönotto
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 4. Julkisten investointien hallinnoinnin parantaminen
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 2.8 koskeva vaatimus: ”*Kehitetään ja otetaan käyttöön Ukrainan jälleenrakentamista palveleva digitaalinen hallinnointiväline. Se tarjoaa yleisölle mahdollisuuden tutustua jälleenrakennushankkeita koskevaan dataan kaikissa vaiheissa, suunnittelu-, rahoitus-, hankinta-, rakentamis- ja käyttöönottovaihe mukaan lukien, mikä mahdollistaa hankkeiden toteutuksen julkisen ja läpinäkyvän seurannan ja jälleenrakennustoimien paremman koordinoinnin eri alojen välillä.*” Tavoite 2.8 on 2 lukuun (Julkinen varainhoito) sisältyvän uudistuksen 4 täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta toinen. Sitä edelsi tavoite 2.7 (vuoden 2024 toinen neljännes) julkisten investointien hallinnoinnin uudistamiseksi laaditun etenemissuunnitelman toteuttamista koskevan toimintasuunnitelman hyväksymisestä.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen. 2) Linkki julkisten investointien hallinnoimiseen tarkoitetun digitaalisen välineen verkkosivustolle: DREAM. 3) Jäljennös 28 päivänä helmikuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin päätöslauselmasta nro 527, joka koskee *julkisten investointien hallinnoimisen eräitä näkökohtia* ja jota on muutettu 26 päivänä elokuuta 2025. 4) Jäljennös 5 päivänä maaliskuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4225-IX, joka koskee *Ukrainan talousarviolain muuttamista tiettyjen säännösten ajantasaistamiseksi ja parantamiseksi.* 5) Jäljennös 20 päivänä elokuuta 2025 annetusta Ukrainan kuntien ja alueiden kehittämisestä vastaavan ministeriön määräyksestä nro 1289, joka koskee *yhteisen digitaalisen integroidun tieto- ja analysointijärjestelmän ohjelmiston käyttöönottoa kiinteistöjen, rakennusten ja infrastruktuurin uudelleenrakentamismenettelyn hallinnointia varten.* 6) Jäljennös töiden valmistumista koskevista todistuksista.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 2.8 osatekijät. Uudistuksessa 4 tavoitteena on julkisten investointien hallinnoinnin parantaminen. Tätä varten Ukrainan viranomaiset ovat kehittäneet ja ottaneet käyttöön jälleenrakennushankkeiden hallinnointiin tarkoitetun digitaalisen välineen julkisten investointien hallinnoinnin uudistamista koskevan etenemissuunnitelman mukaisesti.

Vastuuvelvollista hallintoa varten tarkoitettu digitaalinen palauttamisjärjestelmä (DREAM) kehitettiin Open Contracting Partnership -aloitteessa yhteistyössä Ukrainan kuntien ja alueiden kehittämisestä vastaavan ministeriön kanssa. DREAM toimii julkisten investointihankkeiden hallinnoimisen yhtenäisenä digitaalisena alustana hallinnon kaikilla tasoilla. Se tarjoaa kaikille mahdollisuuden tutustua reaaliaikaisiin tietoihin hankkeen elinkaaren kaikissa vaiheissa ja varmistaa näin läpinäkyvyyden ja vastuuvelvollisuuden. DREAM kokoaa kaikki hanketiedot yhteen järjestelmään ja mahdollistaa näin jatkuvan julkisen seurannan ja avunantajien seurannan julkisen investointisyklin kaikissa vaiheissa hankkeen valmistelusta toteuttamiseen sekä jälleenrakennustoimien paremman koordinoinnin hallintotasojen välillä.

DREAM-järjestelmän avulla vastuuministeriöt voivat toimittaa ehdottamansa vuotuiset julkiset investointihankkeet rahoitettaviksi ensisijaisten julkisten investointien keskipitkän aikavälin suunnitelman mukaan. Suunnitelma päivitetään vuosittain, ja siinä määritetään painopistealat, politiikkatavoitteet ja valtiovarainministeriön asettama ohjeellinen julkisten investointien enimmäismäärä. DREAM-järjestelmällä tuetaan alakohtaisten hankesalkkujen muodostamista ja yhtenäistä hankejatkumoa eli strategisia investointeja käsittelevän neuvoston hyväksymää ensisijaisten hankkeiden salkkua. Lisäksi DREAM-järjestelmässä voidaan heijastaa näitä keskustason menettelyjä alue- ja paikallistasoille, joilla jokaisen alueen ja kunnan on muodostettava oma yhtenäinen hankejatkumonsa alueellisista ja paikallisista julkisista investointihankkeista.

DREAM koostuu käyttäjäportaalista (kokoushuoneohjelmisto), julkisesta portaalista ja analyysiportaalista. Käyttäjäportaalissa paikallis-, alue- ja keskusviranomaiset voivat toimittaa hanke-ehdotuksiaan rahoitettaviksi. Julkisessa portaalissa – käytettävissä tässä osoitteessa – voi tutustua kaikkiin hyväksyttyihin ensisijaisiin julkisiin investointihankkeisiin alakohtaisissa salkuissa ja yhtenäisiin hankejatkumoihin kaikilla hallinnon tasoilla. Jokaisesta hankkeesta annetaan julkisesti saataville kattavat tiedot, muun muassa hankkeen kuvaus ja strategiset tavoitteet, yksityiskohtainen talousarvion erittely ja rahoituslähteet, suunnittelun ja täytäntöönpanon aikataulu ja tila, hankinta- ja sopimusmenettely sekä rakentamisen ja käyttöönoton tiedot Lisäksi portaalissa julkaistaan kaikki keskeiset, niin oikeudelliset kuin tekniset, hankeasiakirjat. Analyysiportaalissa voi luoda raportointitaulukkoja ja visualisointeja yksityiskohtaisiin hanketietoihin perustuvien suodattimien avulla. Siellä voi käyttää myös interaktiivista karttaa, jonka avulla voi tutustua kaikkiin hankkeisiin maantieteellisesti aina paikallistason tarkkuudella.

DREAM-järjestelmä on yhdistetty muihin keskeisiin digitaalisiin järjestelmiin, kuten Prozorro-järjestelmään (digitaalinen julkisten hankintojen järjestelmä) ja Open Budget -järjestelmään (valtiokonttorin liiketoimitiedot). Järjestelmä on tarkoitus yhdistää valtiovarainministeriön LOGICA-järjestelmään (paikallisten talousarvioiden tiedot) seuraavien kuuden kuukauden aikana.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 3.2

Tavoitteen nimi: Uuden hallinto-oikeudellisia asioita käsittelevän tuomioistuimen perustamisesta annetun lain voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Oikeuslaitoksen vastuullisuuden, lahjomattomuuden ja ammattimaisuuden lisääminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 3.2 koskeva vaatimus:

"*Laki uusien ensimmäisen ja toisen asteen erityishallintotuomioistuinten perustamisesta tulee voimaan ja hyväksytyn lainsäädännön mukaista tuomareiden läpinäkyvää valintamenettelyä aletaan soveltaa.*"

Tavoite 3.2 on 3 lukuun (Oikeuslaitos) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon kuudesta vaiheesta toinen. Se pannaan täytäntöön samanaikaisesti kuin tavoite 3.1, joka koskee vähintään 20 prosentin täyttämistä oikeuslaitoksen avoimista viroista. Sitä edelsi tavoite 3.5 tuomareiden antamien rehellisyysvakuutusten ja niiden todentamismenettelyn uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulosta – kyseinen tavoite jäi täyttämättä vuoden 2025 toisella neljänneksellä. Sitä seuraavat tavoite 3.3 siitä, että sovitaan tai ratkaistaan 20 prosenttia vanhoista kurinpitoasioista, joita ei ollut ratkaistu vuoden 2023 loppuun mennessä, tavoite 3.4, joka koskee pätevyysarvioinnin tekemistä 50 prosentille niistä tuomareista, joille sitä ei ollut tehty 30 päivään syyskuuta 2016 mennessä, ja jonka määräaika on vuoden 2025 viimeinen neljännes, sekä tavoite 3.15, jossa edellytetään, että hallinnollisia asioita käsittelevä uusi tuomioistuin on toiminnassa viimeistään vuoden 2026 viimeisellä neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen.

2) Jäljennös 26 päivänä helmikuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4264-IX, joka koskee *oikeuslaitosta ja tuomareiden asemaa koskevan Ukrainan lain sekä Kiovan ensimmäisen asteen erityishallintotuomioistuimen ja Kiovan toisen asteen erityishallintotuomioistuimen perustamisen ja toiminnan oikeusperustaa koskevien tiettyjen muiden Ukrainan säädösten muuttamista*.

3) Jäljennös 16 päivänä syyskuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4602-IX, joka koskee *ensimmäisen asteen erityishallintotuomioistuimen ja toisen asteen erityishallintotuomioistuimen perustamista*.

4) Jäljennös kilpailuilmoituksesta 17 tuomarin valitsemiseksi ensimmäisen asteen erityishallintotuomioistuimeen.

5) Jäljennös kilpailuilmoituksesta 10 tuomarin valitsemiseksi toisen asteen erityishallintotuomioistuimeen.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 3.2 osatekijät.

Uudistuksessa 1 tavoitteena on lisätä oikeuslaitoksen vastuullisuutta, lahjomattomuutta ja ammattimaisuutta sekä kansalaisten luottamusta oikeuslaitokseen ottamalla uudelleen käyttöön tuomareiden läpinäkyvä ja ansioihin perustuva valintamenettely, tehostamalla virassa olevien tuomareiden pätevyyden arviointia, vahvistamalla kurinpitovastuujärjestelmää ja olemassa olevia lahjomattomuuden varmistavia välineitä sekä perustamalla uusi tuomioistuin käsittelemään valtion virastoja koskevia hallintoasioita. Ukrainan parlamentti antoi tätä varten 26 päivänä maaliskuuta 2025 voimaan tulleen lain nro 4264-IX ja 2 päivänä lokakuuta 2025 voimaan tulleen lain nro 4602-IX. Niissä säädetään ensimmäisen asteen erityishallintotuomioistuimesta ja toisen asteen erityishallintotuomioistuimesta.

Laissa nro 4264-IX vahvistetaan oikeusperusta Kiovan ensimmäisen asteen erityishallintotuomioistuimelle (ensimmäisen asteen erityistuomioistuin) ja Kiovan toisen asteen erityishallintotuomioistuimelle (toisen asteen erityistuomioistuin), jotka ovat kaksi erillistä erityistuomioistuinta. Laissa määritellään uusien tuomioistuinten toimivalta ja todetaan, että ensimmäisen asteen erityistuomioistuin käsittelee hallinnollisia muutoksenhakuja, jotka koskevat Ukrainan ministerikabinetin, ministeriön tai muun toimeenpanovaltaa käyttävän keskusviranomaisen, Ukrainan kansallispankin tai muun valtion tasolla valtaa käyttävän elimen päätöksiä, toimia tai toiminnan puutetta. Kyseisellä tuomioistuimella on toimivalta käsitellä myös muutoksenhakuja, jotka koskevat esimerkiksi eri valtion virastoissa toimivien, korkean tason nimityksistä vastaavien valintakomiteoiden päätöksiä. Toisen asteen erityistuomioistuin on yksinomaan ensimmäisen asteen erityistuomioistuimen muutoksenhakuelin eikä käsittele muiden ensimmäisen asteen hallintotuomioistuinten asioita.

Lailla nro 4264-IX otetaan käyttöön kelpoisuusvaatimukset uusien tuomioistuinten tuomareille ja säädetään tuomarien läpinäkyvästä valintamenettelystä. Siinä säädetään, että tuomariehdokkaiden pätevyyden arviointiin osallistuu erityiselin eli asiantuntijaneuvosto. Asiantuntijaneuvosto koostuu kuudesta jäsenestä, joista kolmea ehdottaa Ukrainan tuomarineuvosto ja kolmea kansainväliset ja ulkomaiset organisaatiot, jotka antavat Ukrainalle kansainvälistä teknistä apua oikeuslaitoksen uudistamiseen ja/tai korruption torjuntaan. Asiantuntijaneuvosto arvioi hakijoiden lahjomattomuuden ja ammatillisen pätevyyden erityisesti käyttämällä oikeuttaan haastatella hakijoita.

Ukrainan lainsäädännön mukaisesti nämä kaksi tuomioistuinta perustetaan muodollisesti lailla nro 4602-IX, jonka Ukrainan presidentti on toimittanut Ukrainan parlamentille. Laissa vahvistetaan tuomioistuinten sijaintipaikaksi Kiovan kaupunki ja alueelliseksi toimivallaksi Ukrainan koko alue.

Laki nro 4602-IX tuli voimaan 29 päivänä lokakuuta 2025, minkä jälkeen tuomareiden pätevyyttä tarkasteleva korkean tason komitea aloitti 17 tuomarin valintamenettelyn ensimmäisen asteen tuomioistuimeen ja 10 tuomarin valintamenettelyn toisen asteen tuomioistuimeen.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 5.2

Tavoitteen nimi: Valtionpankkien myynnin periaatteita koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Valtion omistajuuden vähentäminen pankkialalla

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 5.2 koskeva vaatimus:

”*Valtionpankkien myyntiä koskeva päivitetty lainsäädäntö tulee voimaan. Kyseessä on vuonna 2012 annettu Ukrainan laki nro 4524-VI, joka koskee valtion luopumista pääomittamiensa pankkien perustamispääomaan kuuluvista osakkeista. Tarkistetun lainsäädännön on tarkoitus helpottaa erilaisten omistusosuuksien myyntiä valtionpankeista ja tarjota samalla joustavuutta ostaa koko pankki. Valtionpankkien myyntiä ohjaavia perusperiaatteita kehitetään yhteistyön hengessä käytävissä keskusteluissa ja yhteisymmärryksessä kansainvälisten avunantajien kanssa.*”

Tavoite 5.2 on 5 lukuun (Rahoitusmarkkinat) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon kahdesta vaiheesta ensimmäinen. Sitä seuraa tavoite 5.3, joka koskee valtion omistajuuden asteittaiseen vähentämiseen pankkialalla tähtäävän strategian hyväksymistä ja joka on määrä toteuttaa vuoden 2026 toisella neljänneksellä.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen.
2) Jäljennös 19 päivänä syyskuuta 2024 annetusta Ukrainan laista nro 3983-IX, joka koskee *pankkien enimmäispääomaan kuuluvien valtion omistamien osakkuuksien myynnin erityispiirteitä*.
3) Jäljennös 1 päivänä lokakuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1061-r, joka koskee *pankkien enimmäispääomaan kuuluvien valtion omistamien osakepakettien valmistelua myyntiin*.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja näyttö kattavat kaikki tavoitteen 5.2 osatekijät.

Uudistuksessa 2 tavoitteena on vahvistaa periaatteet valtionpankkien myynnille ja strategia valtion omistajuuden asteittaiseksi vähentämiseksi pankkialalla. Tätä varten Ukrainan parlamentti hyväksyi 19 päivänä syyskuuta 2024 annetun Ukrainan lain nro 3983-IX, joka koskee *pankkien enimmäispääomaan kuuluvien valtion omistamien osakkuuksien myynnin erityispiirteitä.* Laki tuli voimaan 19 päivänä lokakuuta 2024.

Lailla helpotetaan erilaisten omistusosuuksien myyntiä valtionpankeista määrittämällä yhtenäiset oikeudelliset ja menettelylliset puitteet valtion omistamista osakkeista luopumiselle. Siinä määritetään keskeiset käsitteet, tavoitteet ja mekanismit, jotka ohjaavat kyseisiä liiketoimia. Laissa säädetään myynnin valmistelusta, hyväksymisestä ja toteuttamisesta kilpailumenettelyillä myyntineuvonantajien tuella ja nimetyn myyntikomitean valvonnassa. Siinä säädetään kelpoisuuden määrittämisen, tarjouskilpailujen hoitamisen ja myyntisopimusten tekemisen menettelyistä sekä lisäksi vahvistetaan säännöt myynnin jälkeisille hankinnoille ja määräysvallan arvottamiselle. Nämä säännökset mahdollistavat yhdessä sen, että valtio voi vähentää osallistumistaan pankkialaan jäsennellysti ja markkinaehtoisesti.

Laissa säädetään myös koko pankin ostoa koskevasta joustosta, jonka avulla Ukrainan hallitus voi räätälöidä kunkin liiketoimen markkinaolosuhteisiin sopivaksi. Lailla annetaan Ukrainan ministerikabinetille valtuudet mukauttaa osakepakettien kokoa, valita sopivin myyntimenettely ja muuttaa ehtoja ennen tarjousten tekemistä. Laissa sallitaan toistuvat tarjouskilpailut ja hintamukautukset menettelyn päätökseen saamiseksi, ja ammattimaisten myyntineuvonantajien osallistuminen mahdollistaa jäsennys- ja arvostusmenettelyihin sopeutumisen. Lisäksi sopimusehtoja, myös sovellettavaa ulkomaista lainsäädäntöä ja välityslausekkeita, voidaan mukauttaa sijoittajien odotuksia vastaaviksi, millä varmistetaan sekä sääntelyn yhdenmukaisuus että kaupallinen joustavuus yksityistämismenettelyissä.

Valtionpankkien myyntiä ohjaavat perusperiaatteet määritetään yhteistyön hengessä käytävissä keskusteluissa ja yhteisymmärryksessä kansainvälisten avunantajien kanssa. Erityisesti kansainvälisten rahoituslaitosten, EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden sekä teknistä apua Ukrainalle tarjoavien muiden kansainvälisten ja ulkomaisten organisaatioiden edustajat voivat osallistua myyntikomitean työhön sen suostumuksella. Edustajilla on oikeus ilmaista näkökantansa, pyytää ja saada tietoja myyntikomitealta sekä esittää suosituksia kilpailun valmistelusta ja hoitamisesta.

Myyntikomitealla on valta päättää kilpailijan riskiprofiilin hyväksymisestä yrityksen mainetta ja omistusrakennetta koskevien Ukrainan kansallispankin vaatimusten mukaisesti; kilpailun hoitamisesta ja menettelyistä; hakijoiden osallistumisen hyväksymisestä, epäämisestä tai peruuttamisesta lainsäädännössä määrättyjen perusteiden mukaisesti; hankinta- ja myyntisopimusten luonnosten hyväksymisestä pankin osakkeiden, asiaan liittyvien asiakirjojen ja/tai tällaisten sopimusten tärkeimpien ehtojen osalta, mukaan lukien myyntineuvonantajan suosittelema kaupan aloitushinta; myynnin kohteena olevien osakkeiden määrän muuttamisesta; uusien tarjouskierrosten määräämisestä tai tarjouskilpailun lopettamisesta lainsäädännössä määritetyissä tapauksissa myyntineuvonantajan suosituksesta; tarjouskilpailun voittajan hyväksymisestä ja pankin osake-erän lopullisesta osto- ja myyntisopimuksesta, mukaan lukien kaikki tähän liittyvät asiakirjat ja tarjousten tulosten perusteella määritetty lopullinen myyntihinta; sen toteamisesta, että tarjoukset on tehty lainsäädännössä vahvistettujen ehtojen mukaisesti; sekä muista seikoista, joista säädetään myyntikomitean määräyksissä tai Ukrainan ministerikabinetin määräyksissä tai joita muutoin vaaditaan lainsäädännön täytäntöönpanemiseksi.

Lisäksi kansainvälisten rahoituslaitosten, EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden sekä Ukrainalle teknistä apua antavien muiden kansainvälisten ja ulkomaisten organisaatioiden edustajat voivat osallistua myyntineuvonantajan valintaan, josta edustajilla on oikeus ilmaista mielipiteensä, pyytää ja saada tietoja sekä antaa suosituksia.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 8.8

Tavoitteen nimi: Kolmea teollisuustuoteryhmää koskevien yhdenmukaistettujen standardien käyttöönotto

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Lainsäädännön ja standardien yhdenmukaistaminen EU:n kanssa

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 8.8 koskeva vaatimus:

”*Kolmea teollisuustuoteryhmää (koneet, laitteiden sähkömagneettinen yhteensopivuus, pienjännitelaitteet) koskevat yhdenmukaistetut standardit hyväksytään kansallisiksi standardeiksi käännösmenetelmällä.*”

Tavoite 8.8 on 8 lukuun (Liiketoimintaympäristö) sisältyvän uudistuksen 5 täytäntöönpanon toinen vaihe. Sitä seuraa tavoite 8.7 markkinavalvontatoimenpiteiden ja non-food-tuotteiden valvonnan aloittamisesta uudelleen, tuoteturvallisuustarkastukset mukaan lukien. Tavoitteen 8.7 määräaika oli vuoden 2024 viimeinen neljännes, ja siitä annettiin myönteinen arvio osana kolmatta erää.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen.
2) Jäljennös selittävästä taulukosta, jossa luetellaan 71 standardia, joista on järjestetty kilpailu ja jotka on ”käännetty” ja hyväksytty.
3) Jäljennös 26 päivänä joulukuuta 2024 annetuista valtionyrityksen UkrNDNC (Ukrainan kansallinen standardointielin) määräyksistä nro 310–334.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 8.8 osatekijät.

Uudistuksessa 5 tavoitteena on aloittaa uudelleen markkinavalvontatoimenpiteet ja helpottaa erityisesti teollisuustuotteita koskevien EU:n normien ja standardien käyttöönottoa Ukrainassa. Tätä varten Ukraina on hyväksynyt yhdenmukaistettuja standardeja kolmesta ensisijaisesta tuoteryhmästä (koneet, laitteiden sähkömagneettinen yhteensopivuus ja pienjännitelaitteet) kansallisina Ukrainan valtion standardeina (DSTU) käännösmenetelmällä. Kansallinen standardointielin järjesti vuonna 2024 avointen tarjouskilpailujen sarjan, jonka perusteella se teki sopimuksia, ”käänsi” ja hyväksyi muodollisesti 71 DSTU EN- / DSTU EN IEC- / DSTU EN ISO -standardia. Kukin standardeista vahvistettiin 26 päivänä joulukuuta 2024 annetuilla talousministeriön määräyksillä nro 310–334, ja standardeissa viitataan asiaankuuluviin EU:n direktiiveihin 2006/42/EY (koneet), 2014/30/EU (sähkömagneettinen yhteensopivuus) ja 2014/35/EU (pienjännitedirektiivi).

— Koneet: 43 ”käännöstä”, erityisesti DSTU EN ISO 13849-1:2024 (koneturvallisuuteen liittyvien ohjausjärjestelmien yleiset periaatteet) ja DSTU EN 474-1:2022 (maansiirtokoneet – yleinen turvallisuus).

— Sähkömagneettiseen yhteensopivuuteen liittyvät laitteet: 4 ”käännöstä”, kuten DSTU EN 60947-8:2015 (pyöriviin koneisiin tarkoitetut kytketyllä lämpötilasuojauksella varustetut laitteet) ja DSTU EN 62196-1:2015 (sähköajoneuvojen johdollisen latauksen liittimet).

— Pienjännitteiset sähkölaitteet: 24 ”käännöstä”, esimerkiksi DSTU EN IEC 62477-1:2024 (elektroniset muuttajat) ja DSTU EN IEC 62052-11:2024 (sähkömittarit), sekä 16 kodinkonestandardia EN 60335-2-xx -standardisarjassa.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 9.1

Tavoitteen nimi: Ukrainan toimeenpanoviranomaisten alueellisen organisaation uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulo niin, että sen soveltamista lykätään

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Hallinnon hajauttamisen edistäminen

Rahoituslähde: Laina / ei-takaisinmaksettava tuki

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 9.1 koskeva vaatimus:

””*Ukrainan paikallishallintoa koskevan lain ja eräiden muiden Ukrainan toimeenpanoviranomaisten alueellisen organisaation uudistamisesta annettujen lakien muuttamisesta*” annettu Ukrainan laki tulee voimaan, ja sen soveltaminen alkaa 12 kuukauden kuluessa siitä, kun Ukrainan sotatilalain voimassaolo on lakannut tai se on kumottu. *Lain täytäntöönpanosäädökset annetaan sen voimaantulon jälkeen. Laissa keskitytään lähinnä seuraaviin osa-alueisiin:*

— *muutetaan paikallishallinnot prefektuurityyppisiksi viranomaisiksi, jotta voidaan luoda tasapainoinen järjestelmä, jolla varmistetaan paikallisten itsehallintoelinten toiminnan lainmukaisuus*

— *varmistetaan toimeenpanosta vastaavien keskusviranomaisten alueellisten elinten koordinointi valtiotason politiikan toimeenpanossa alue- ja paikallistasolla.*”

Tavoite 9.1 on 9 lukuun (Hallinnon hajauttaminen ja aluepolitiikka) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon kolmesta vaiheesta ensimmäinen.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen.

2) Jäljennös 5 päivänä marraskuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4677-IX, joka koskee *tiettyjen Ukrainan säädösten muuttamista laillisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi paikallisten itsehallintoelinten toiminnassa.*

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 9.1 osatekijät.

Uudistuksessa 1 tavoitteena on luoda puitteet valtion paikallishallinnon muuttamiseksi prefektuurityyppisiksi viranomaisiksi sekä varmistaa toimivallan parempi jako paikallishallinnon ja toimeenpanoviranomaisten välillä. Ukrainan parlamentti Verkhovna Rada hyväksyi tätä varten 5 päivänä marraskuuta 2025 lain, joka koskee *tiettyjen Ukrainan säädösten muuttamista laillisuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi paikallisten itsehallintoelinten toiminnassa*, joka tuli voimaan 12 päivänä marraskuuta 2025 ja jota ryhdytään soveltamaan 12 kuukauden kuluttua siitä, kun Ukrainan sotatilalain voimassaolo lakkaa tai laki kumotaan.

Lailla käynnistetään paikallishallinnon muutos prefektuurityyppisiksi viranomaisiksi perustamalla järjestelmä paikallisen itsehallinnon säädösten laillisuuden valvomiseksi. Laissa määritetään soveltamisala, vastuualueet ja menettelyt, joilla varmistetaan paikallisten itsehallintoelinten säädösten laillisuus. Lailla otetaan käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään estämään paikallisten itsehallintoelinten toiminnan laillisuuden loukkaukset, kuten mekanismi sen varmistamiseksi, että paikallisille itsehallintoelimille ilmoitetaan paikallista itsehallintoa koskevan lainsäädännön muutoksista ja että riitatapauksissa elimillä on mahdollisuus kääntyä tuomioistuimen puoleen.

Laissa säädetään mekanismista koordinoinnin parantamiseksi. Laissa määritetään, että paikallishallintojen johtajat vastaavat koordinoinnista ja laillisuuden varmistamisesta ministeriöiden ja muiden keskushallinnon toimeenpanoelinten alueellisten elinten toiminnassa.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 12.4

Tavoitteen nimi: Ukrainan maatalouden valtiontukea koskevan lainsäädännön voimaantulo

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 3. Investointiohjelmien hallinnointia koskevan institutionaalisen ja hallinnollisen rakenteen parantaminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 12.4 koskeva vaatimus:

"Laki Ukrainan maatalouden valtiontukea koskevan lain muuttamisesta tulee voimaan. Laissa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:

— *tulevien valtiontukitoimenpiteiden suunnittelu EU:n tätä alaa koskevan säännöstön periaatteiden mukaisesti. Tulevien valtiontukitoimenpiteiden valintaan sisältyy vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia käsittelevä tilanneanalyysi (SWOT-analyysi)*

— *pientilojen maataloustuotantoa tukevien toimenpiteiden suunnittelu yksityisten investointien toteuttamiseksi (maataloustuottajien aineellinen omaisuus jalostusta ja markkinointia varten)*

— *tulevien rahoitusvälineiden (mukaan lukien luottotakuujärjestelyt) suunnittelu kaikille maatilaluokille yhteistyössä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa*

— *digitalisaatio sähköisten asiakirjahallintajärjestelmien avulla*

— *valtiontuen kanavointi yksinomaan valtion maatalousrekisteriin merkityille edunsaajille."*

Tavoite 12.4 on 12 lukuun (Elintarviketeollisuus) sisältyvän uudistuksen 3 ainoa vaihe.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen.

2) Jäljennös 8 päivänä lokakuuta 2025 annetusta Ukrainan laista nro 4619-IX, joka koskee *eräiden organisatorisia tukiperiaatteita maatalousalalla koskevien Ukrainan lakien muuttamista*.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 12.4 osatekijät.

Uudistuksessa 3 tavoitteena on parantaa maatalouselintarvikealan julkisten rahoitustukijärjestelmien hallinnointia. Parlamentti hyväksyi 8 päivänä lokakuuta 2025 annetun Ukrainan lain nro 4619-IX, joka koskee *eräiden organisatorisia tukiperiaatteita maatalousalalla koskevien Ukrainan lakien muuttamista*. Laki tuli voimaan 4 päivänä marraskuuta 2025.

Laissa suunnitellaan tulevia julkisen tuen toimenpiteitä noudattaen maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevan EU:n säännöstön periaatteita. Sen säännökset ovat yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) periaatteiden mukaisia. Siinä täsmennetään maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevan politiikan yleinen päämäärä ja tavoitteet sekä toimenpiteet kyseisen politiikan täytäntöönpanemiseksi. Yleisen päämäärän ja tavoitteiden perusteella laaditaan monivuotinen strategia maatalouden ja maaseutualueiden kehittämiseksi sekä valitaan kansalliset tukitoimenpiteet ja tukityypit vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia käsittelevän kattavan tilanneanalyysin (SWOT-analyysi) perusteella.

Laissa vahvistetaan maataloudelle ja maaseudun kehittämiselle tarkoitetun valtiontuen rahoittamisen, hallinnoinnin ja valvonnan rakenteet. Siinä säädetään vastuuviranomaisten – esimerkiksi maksajaviraston, sertifiointielinten ja keskushallinnon toimeenpanevan elimen, jonka vastuulla on maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevan kansallisen politiikan suunnittelu ja täytäntöönpano – perustamisesta sekä määritetään niiden tehtävät.

Lailla otetaan käyttöön säännöksiä muun muassa päätöksenteon ja maksutoimintojen erottamisesta, maksajaviraston institutionaalisesta riippumattomuudesta ja sen täsmällisistä tehtävistä kansallisen tuen jakamiseksi maataloutta ja maaseudun kehittämistä varten – erityisesti läpinäkyvyydestä ja vastuuvelvollisuudesta, maksujen tarkastamisesta ja hyväksymisestä sekä hallinnollisista tarkastuksista ja paikalla tehtävistä tarkastuksista tukikelpoisuuden todentamiseksi.

Valtiontuen ensisijaisia saajia ovat pienet maataloustuottajat. Kullekin tukityypille määritetään perusteet, joiden mukaan maataloustuottajat voidaan luokitella pieniksi tuottajiksi. Lisäksi laissa määritetään toimenpiteitä maataloudelle ja maaseudun kehittämiselle tarkoitetun kansallisen tuen täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien investoinnit maataloustuottajien fyysiseen omaisuuteen tehokkuuden, kilpailukyvyn ja kestävän maataloustuotannon parantamiseksi. Vastaavasti voidaan tukea maataloustuottajajärjestöjä maataloustuotteiden markkinoinnissa.

Laissa sallitaan tulevien rahoitusvälineiden (kuten luottotakuujärjestelyjen) suunnittelu kaikille maatilaluokille yhteistyössä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa maataloutta ja maaseudun kehittämistä koskevan politiikan täytäntöönpanemiseksi.

Lailla pyritään edistämään digitalisaatiota sähköisten asiakirjahallintajärjestelmien avulla. Laissa säädetään oikeusperusta kehitettävälle yhdennetylle hallinto- ja valvontajärjestelmälle, joka toimii yhdessä muiden jo toiminnassa olevien järjestelmien kanssa sähköisenä asiakirjahallintajärjestelmänä maatalouden ja maaseudun kehittämisen kansallisen tuen hallinnoimiseksi.

Laissa vaaditaan, että valtiontuki kanavoidaan yksinomaan valtion maatalousrekisteriin merkityille edunsaajille. Valtion maatalousrekisterin ulkopuolisille yksiköille ei myönnetä valtiontukea.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 13.2

Tavoitteen nimi: Ukrainan kriittisten raaka-ainevarojen todentamista koskevan raportin julkaiseminen
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 1. Strategisen suunnittelun vahvistaminen ja optimaalisten puitteiden varmistaminen strategisille sijoittajille
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 13.2 koskeva vaatimus: *"Julkaistaan raportti Ukrainan kriittisten raaka-ainevarojen todentamisesta käyttäen kansainvälistä luokitusjärjestelmää ja asetetaan sen tulokset sijoittajien saataville."* Tavoite 13.2 on 13 lukuun (Kriittisten raaka-aineiden hallinta) sisältyvän uudistuksen 1 täytäntöönpanon toinen vaihe. Sitä edelsi tavoite 13.1 Ukrainan mineraalivarojen perustan kehittämistä koskevan, vuoteen 2030 ulottuvan kansallisen ohjelman tarkistamista koskevan lainsäädännön voimaantulosta, joka sai myönteisen arvion vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä osana kolmatta erää.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen. 2) Jäljennös Ukrainan geologian tutkimuslaitoksen verkkosivustolla julkaistusta *raportista Ukrainan kriittisten raaka-ainevarojen todentamisesta käyttäen kansainvälistä luokitusjärjestelmää*: Strategisten/kriittisten mineraalivarojen todentamista koskeva raportti.
Analyysi Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 13.2 osatekijät. Uudistuksessa 1 tavoitteena on houkutella investointeja kriittisten raaka-aineiden louhintaan ja jalostukseen. Ukrainan kriittisten raaka-ainevarojen todentamista koskeva raportti julkaistaan geologian tutkimuslaitoksen virallisella verkkosivustolla (linkki: Strategisten/kriittisten mineraalivarojen todentamista koskeva raportti). Raportissa käytetään kansainvälistä luokitusjärjestelmää (UNFC – Yhdistyneiden kansakuntien luonnonvarojen puiteluokitus), jonka Yhdistyneiden kansakuntien talous- ja sosiaalineuvosto vahvisti vuonna 2004 ja joka on edelleen tärkeä väline kriittisten varojen saatavuuden ja kestävyyden analysoinnissa. UNFC-luokittelun vuoden 2019 versio on luokitusjärjestelmä luonnonvaroihin liittyviä kehityshankkeita varten ja perustuu seuraaviin periaatteisiin: — ympäristöön liittyvä ja sosioekonominen kannattavuus — tekninen toteutettavuus — raaka-ainehankkeiden kaupalliset mahdollisuudet. Tulokset annetaan sijoittajien saataville julkaisemalla ne verkkosivustolla.
Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 15.4

Tavoitteen nimi: Ukrainan toisen Pariisin ilmastosopimukseen liittyvän kansallisesti määritellyn panoksen hyväksyminen
Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 2. Ilmastopolitiikka
Rahoituslähde: Laina
Asiayhteys Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 15.4 koskeva vaatimus: *"Ukrainan ministerikabinetti hyväksyy määräyksen Ukrainan toisen kansallisesti määritellyn panoksen hyväksymisestä Pariisin ilmastosopimukseen. Kansallisesti määritellyssä panoksessa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:* — *korkeampi päästövähennystavoite kuin Ukrainan nykyisessä kansallisesti määritellyssä panoksessa* — *perusvuoden määrittäminen kasvihuonekaasujen lähteistä peräisin olevien päästöjen ja nielujen sitomien kasvihuonekaasujen laskemista varten* — *ehdotettujen toimenpiteiden toteuttamisen kesto ja/tai ajanjaksot* — *soveltamisalaan kuuluvat talouden alat ja kasvihuonekaasut ja niiden kattavuus* — *prosessisuunnittelu, käytetyt oletukset ja metodologiset toimintamallit, mukaan lukien ihmisen toiminnan aiheuttamien kasvihuonekaasujen lähteistä syntyvien päästöjen ja nielujen sitomien kasvihuonekaasujen arviointi ja inventaario* — *kansallisen panoksen oikeudenmukaisuuden ja tavoitteellisuuden perusteleminen kansallisten olosuhteiden perusteella* — *ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen tavoitteiden saavuttamisen edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen rajoittaminen / nielujen tehostaminen puitesopimuksen 2 artiklassa vahvistetun tavoitteen mukaisesti.* *Ukrainan toinen kansallisesti määritelty panos Pariisin ilmastosopimukseen on kunnianhimoisempi kuin nykyinen päivitetty kansallisesti määritelty panos."* Tavoite 15.4 on 15 lukuun (Vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 2 täytäntöönpanon toinen vaihe. Valtion ilmastopolitiikkaa koskevan lainsäädännön voimaantuloa koskevalle tavoitteelle 15.2 annettiin myönteinen arvio vuoden 2025 ensimmäisellä neljänneksellä osana neljättä erää. Tavoitetta 15.4 seuraa tavoite 15.3, joka koskee ilmastonmuutosta ja otsonikerroksen säilyttämistä käsittelevästä tiede- ja asiantuntijaneuvostosta annetun päätöslauselman hyväksymistä ja joka on määrä toteuttaa vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä.
Toimitettu näyttö 1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen. 2) Jäljennös 29 päivänä lokakuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksestä nro 1172-r, joka koskee Ukrainan toisen Pariisin ilmastosopimukseen liittyvän kansallisesti määritellyn panoksen hyväksymistä. 3) Jäljennös 29 päivänä lokakuuta 2025 annetusta Ukrainan ministerikabinetin määräyksen nro 1172-r liitteestä, joka koskee Ukrainan toista Pariisin ilmastosopimukseen liittyvää kansallisesti määriteltyä panosta.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 15.4 osatekijät.

Uudistuksessa 2 (Ilmastopolitiikka) tavoitteena on luoda ilmastohallinnon rakenne sekä asianmukainen mekanismi ilmastonmuutosta koskevan Ukrainan valtiollisen politiikan kehittämistä ja toteuttamista varten.

Ukrainan toisen Pariisin ilmastosopimukseen liittyvän kansallisesti määritellyn panoksen hyväksymistä koskeva Ukrainan ministerikabinetin määräys hyväksyttiin 29 päivänä lokakuuta 2025. Siinä määritetään päästöjen vähennystavoitteeksi (sitominen mukaan lukien) ”yli 65 prosenttia” vuoden 1990 tasosta vuonna 2035. Aiemmassa päivitetyssä kansallisesti määritellyssä panoksessa pyrittiin 65 prosentin vähennykseen vuoteen 2030 mennessä. Laskelman vertailuvuosi on 1990, ja viitearvona ovat kyseisen vuoden päästöt, jotka on arvioitu kansallisessa raportissa ihmisen toiminnan aiheuttamien päästöjen inventaariosta kasvihuonekaasupäästöjen ja poistumien osalta.

Ukrainan toisessa kansallisesti määritetyssä panoksessa selitetään, että Venäjän hyökkäyssodan takia kunnianhimoisempia päästövähennystavoitteita voidaan suunnitella objektiivisesti tarkasteltuna rajallisesti, koska toipumisen laajuus, talouden kasvun dynamiikka, energiataseen tuleva rakenne ja hiilestä irtautumisen aste ovat äärimmäisen epävarmoja.

Toisen kansallisesti määritetyn panoksen täytäntöönpanon kesto alkaa 1 päivänä tammikuuta 2031 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2035, ja päämääränä pidetään vuoden 2035 tavoitetta. Toisen kansallisesti määritetyn panoksen kattamiin aloihin kuuluvat energia, teollisuusprosessit ja tuotteiden käyttö, maatalous, maankäyttö, maankäytön muutokset ja metsätalous sekä jätteet. Se kattaa kaikki kasvihuonekaasut, joista ei säädetä Montrealin pöytäkirjassa.

Menettelyn suunnittelua koordinoi asiasta vastaava ministeriö, ja kansallinen hallinnointi perustuu valtion ilmastopolitiikan perusperiaatteita koskevaan Ukrainan lakiin nro 3991-IX. Arvioinnissa ja inventaariossa vertaillaan tavoitevuoden kokonaispäästöjä perusvuoden kokonaispäästöihin tukeutuen hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) vuoden 2006 ohjeisiin sekä käytetään matemaattisia malleja vuoteen 2050 ulottuvien kolmen ennusteskenaarion laatimiseen.

Edellä tarkoitettu arviointi on pätevä ainoastaan Ukraina-suunnitelman täytäntöönpanon yhteydessä. Ukrainan ilmastotavoitteen tasoa EU-jäsenyyden yhteydessä käsitellään erikseen.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi

Tavoite 15.9

Tavoitteen nimi: Vuoteen 2033 ulottuvan kansallisen jätehuoltosuunnitelman hyväksyminen

Asiaa koskeva uudistus/investointi: Uudistus 5. Kiertotalouden edistäminen

Rahoituslähde: Laina

Asiayhteys

Neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteessä kuvattu tavoitetta 15.9 koskeva vaatimus:

”*Ukrainan ministerikabinetti antaa määräyksen vuoteen 2033 ulottuvan kansallisen jätehuoltosuunnitelman hyväksymisestä. Kansallisessa jätehuoltosuunnitelmassa keskitytään seuraaviin osa-alueisiin:*

— *kotitalouksien jätehuolto*

— *vaarallisten jätteiden huolto*

— *infrastruktuuritarpeet*

— *toimintasuunnitelman taloudellisen ja rahoituksellisen kestävyyden analysointi*

— *jätehuollon parantamiseen tähtäävien taloudellisten välineiden käyttöönotto*

— *jätehuollon seuranta ja valvonta*

— *Ukrainan jätehuollon strateginen suunnittelu*

— *jätehuollon toteuttaminen aluetasolla.*”

Tavoite 15.9 on 15 lukuun (Vihreä siirtymä ja ympäristönsuojelu) sisältyvän uudistuksen 5 täytäntöönpanon ensimmäinen vaihe. Tavoitetta 15.9 seuraa tavoite 15.8 kiertotalouden periaatteiden noudattamista koskevan strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman hyväksymisestä, jonka toteuttamisen määräaika on vuoden 2026 ensimmäinen neljännes.

Toimitettu näyttö

1) Yhteenvetoasiakirja, jossa perustellaan asianmukaisesti, miten tavoite on toteutettu tyydyttävästi täytäntöönpanopäätöksen liitteessä esitettyjä vaatimuksia noudattaen.

2) Jäljennös 27 päivänä joulukuuta 2024 annetusta ministerikabinetin määräyksestä nro 1353-r, joka koskee *vuoteen 2033 ulottuvan kansallisen jätehuoltosuunnitelman hyväksymistä*.

3) Jäljennös 27 päivänä joulukuuta 2024 annetusta ministerikabinetin määräyksen nro 1353-r liitteestä, joka koskee vuoteen 2033 ulottuvaa kansallista jätehuoltosuunnitelmaa.

Analyysi

Ukrainan viranomaisten toimittamat perustelut ja aineellinen näyttö kattavat kaikki tavoitteen 15.9 osatekijät.

Uudistuksessa 5 tavoitteena on kiertotalouden ja jätehuollon periaatteiden toteuttaminen. Ministerikabinetti hyväksyi tätä varten vuoteen 2033 ulottuvan kansallisen jätehuoltosuunnitelman (kansallinen suunnitelma) 27 päivänä joulukuuta 2024.

Kansallisessa suunnitelmassa kotitalousjäte määritellään kattavasti niin, että se sisältää kotitalouksien sekajätteen ja erilliskerätyn jätteen sekä myös kotitalousjätteeseen sisältyvän vaarallisen jätteen. Ukrainan nykyinen jätehuoltojärjestelmä perustuu pitkälti yksinkertaiseen teknologiaan, minkä seurauksena jäte hävitetään ensisijaisesti suoraan kaatopaikoille. Toteutetuista toimista huolimatta jätteiden erilliskeräysohjelmien piirissä olevan väestön määrä on edelleen vähäinen, vain noin 30 prosenttia.

Vaarallisen jätteen ensisijaisia lähteitä ovat teollisuuden, maatalouden ja kuljetusalan yritykset terveydenhoitolaitosten ja kotitalouksien ohella. Vaarallisen jätteen vuotuiset määrät ovat vähentyneet huomattavasti vuodesta 2010 vuoteen 2022, mutta jätehuolto ei ole vieläkään riittävän tehokasta.

Infrastruktuuritarpeiden osalta kansallinen suunnitelma toimii puiteasiakirjana, mikä tarkoittaa, että tiettyjä infrastruktuurikohteita, teknologioita ja taloudellisia laskelmia on täsmennettävä alueellisissa ja paikallisissa jätehuoltosuunnitelmissa. Suunnitelman toteutumisen onnistuessa on odotettavissa, että alalle saadaan luotua tarvittavat olosuhteet rahoituksen ja sijoitusten houkuttelemiseksi. Kansalliseen suunnitelmaan perustuviin alueellisiin ja paikallisiin suunnitelmiin on nimenomaisesti sisällytettävä talouslaskelmia ja arvio täytäntöönpanovalmiuksista. Kansallisessa suunnitelmassa määrätään keskeisten talouteen liittyvien välineiden käyttöönotosta, mukaan lukien saastuttaja maksaa -periaate ja laajennettu tuottajan vastuu. Asiakirjassa korostetaan myös, että on tarpeen saavuttaa korkea kierrätysaste uusioraaka-aineiden palauttamiseksi talouden kiertokulkuun.

Yksi kansallisen suunnitelman täytäntöönpanon keskeisistä odotetuista tuloksista on yleisesti parempi seuranta- ja valvontajärjestelmä kaikille jätehuollon toimille. Kansallinen suunnitelma on ensisijainen puiteasiakirja, jossa määritetään tärkeimmät strategiset suuntaviivat valtion politiikalle jätehuoltoalalla vuoteen 2033 asti. Näin ollen suunnitelma on strategisen suunnittelun ja erityisten toimenpiteiden kehittämisen perusta alueellisella ja paikallisella tasolla, yrityksissä ja instituutioissa. Ennusteet tulevaisuudessa syntyvän jätteen määrästä perustuvat strategisesti ennusteisiin väestön koosta sekä maan tuotantopotentiaalin ja infrastruktuurin odotetusta kehityksestä. Lain mukaisesti paikalliset itsehallintoelimet vastaavat kotitalouksien jätehuollon varmistamisesta ja takaavat, että jätehuoltopalveluita tarjotaan kaikille jätteentuottajille elimen hallintoalueella. Tehokkuuden parantamiseksi alueellisia yhteisöjä kannustetaan tekemään yhteistyötä muun muassa kotitalousjätteen käsittelylaitosten rakentamiseen, jälleenrakentamiseen ja ylläpitoon tarkoitetun yhteisrahoituksen avulla. Kaikissa kansallisen suunnitelman nojalla kehitetyissä alueellisissa ja paikallisissa suunnitelmissa on otettava huomioon paikalliset erityisolot ja vaaditut talouslaskelmat.

Komission arviointi: Toteutettu tyydyttävästi